

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ทุกประเทศทั่วโลกได้พยายามให้ประเทศของตนเกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แต่สิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นกับทุกสังคมอาณาประเทศทั่วโลกและเกิดควบคู่กับสังคมตลอดมา คือ “ปัญหาอาชญากรรม” ซึ่งนับวันยังมีความรุนแรงส่วนหนึ่ง สืบเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าวมา การที่สังคมมุ่งเน้นพัฒนาทางด้านวัตถุเพียงอย่างเดียวโดยไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรม จึงทำให้สังคมทุกประเทศในโลกเกิดความวุ่นวายขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความวุ่นวายที่เกิดจากการกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ได้แก่ คดีลักทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ และคดีปล้นทรัพย์ ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายและคอยบั่นทอนความมั่นคงของสังคม เกี่ยวกับความปลอดภัยต่อร่างกาย ชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนในสังคม

ปัจจุบันประเทศไทยก็กำลังเผชิญกับปัญหาดังกล่าว จากสถิติจำนวนผู้ต้องขังเด็ดขาดของกรมราชทัณฑ์ มีจำนวนผู้ต้องขังที่กระทำความผิดทั่วประเทศ ซึ่งศาลพิพากษาคัดสินให้ลงโทษจำคุกและคดีเสร็จเด็ดขาดแล้ว มีจำนวนผู้ต้องขังที่กระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ย้อนหลังในช่วงระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2543-2547 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2548) โดยเฉลี่ยปีละ 27,100 คน ปรากฏจำนวนผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ดังต่อไปนี้

ปี 2543	จำนวน	26,867 คน	
ปี 2544	จำนวน	29,552 คน	
ปี 2545	จำนวน	28,659 คน	
ปี 2546	จำนวน	28,147	คน
ปี 2547	จำนวน	22,284	คน

จากสถิติดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของผู้ต้องขังที่คดีเสร็จเด็ดขาด ซึ่งจำคุกอยู่ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและเรือนจำกลางคลองเปรม สำหรับสาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกทำการศึกษาในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และเรือนจำกลางคลองเปรม เนื่องจากเป็นเรือนจำที่มีขนาดใหญ่และควบคุมผู้ต้องขังคดีเสร็จเด็ดขาดที่กระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งศึกษาระดับความรุนแรงในการกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและเรือนจำกลางคลองเปรม เพื่อประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน ปรามปราม แก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรุนแรงในการกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและเรือนจำกลางคลองเปรม
2. เพื่อศึกษาตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ รายจ่าย ภาระหนี้สิน ความไม่มีประสิทธิผลของครอบครัว การคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมรุนแรง การใช้สารเสพติด การพกพาอาวุธ ของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและเรือนจำกลางคลองเปรม มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความรุนแรงของตัวแปรและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและเรือนจำกลางคลองเปรม

2. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามผู้ที่กระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ในหน่วยงานกระบวนการบริหารงานยุติธรรม ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อัยการ ศาล และกรมราชทัณฑ์

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาผู้ต้องขังชายคดีเด็ดขาดที่กระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ได้แก่ คดีลักทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ และคดีปล้นทรัพย์ ที่จำคุกอยู่ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและเรือนจำกลางคลองเปรม จำนวน 674 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2548) กองแผนงานกรมราชทัณฑ์

คำนิยามศัพท์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังนี้

ผู้ต้องขัง หมายถึง นักโทษเด็ดขาดที่ต้องโทษจำคุกคดีลักทรัพย์ คดีชิงทรัพย์และคดีปล้นทรัพย์

ลักษณะความผิด หมายถึง ลักษณะความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์ตามประมวลกฎหมายทางอาญา ซึ่งเป็นการใด ๆ ที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด

ความผิด หมายถึง ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและตามพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ว่ามีโทษทางอาญา

การกระทำความผิด หมายถึง การกระทำความผิดที่ละเมิดกฎหมายอาญาและบทบัญญัติกำหนดโทษแก่ผู้กระทำไว้

การกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ หมายถึง การกระทำความผิดคดีลักทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ และคดีปล้นทรัพย์

การกระทำความผิดคดีลักทรัพย์ หมายถึง การที่ผู้เอาทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยเจตนาทุจริต

การกระทำความผิดคดีชิงทรัพย์ หมายถึง การกระทำความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญ โดยมีมูลเหตุจงใจเพื่อให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์นั้นไปให้ยื่นให้ซึ่งทรัพย์นั้น ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้ ปกปิดการกระทำความผิดนั้นหรือ ให้พ้นจากการจับกุม

การกระทำความผิดคดีปล้นทรัพย์ หมายถึง การกระทำความผิดที่ครอบงำประกอบของความผิดฐานชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป

เรือนจำ หมายถึง ที่ซึ่งใช้ควบคุมกักขังผู้ต้องขังกับทั้งสิ่งที่ใช้ต่อเนื่องและให้รวมถึงที่อื่นใดซึ่งรัฐมนตรีกำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าอาณาเขตไว้โดยชัดเจน

สารเสพติด หมายถึง สารออกฤทธิ์ที่ได้จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์และที่ทำให้ผู้เสพมีความต้องการเสพและเพิ่มปริมาณเรื่อย ๆ ทำให้เกิดโทษแก่ร่างกายและจิตใจ

ความไม่มีประสิทธิผลของครอบครัว หมายถึง การที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองขาดหรือละเลยการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็ก มีการวางเงื่อนไข ให้รางวัล ลงโทษอย่างไม่สม่ำเสมอ ใช้ความรุนแรงทารุณกรรมทางเพศ ทำร้ายทางด้านร่างกายและทำร้ายทางด้านจิตใจ

การคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมรุนแรง หมายถึง การมีการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมชอบก่อความรำคาญ มีการทำร้ายร่างกายผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บ ตลอดจนมีการเสพสารเสพติดหรือพกพาอาวุธ

การใช้สารเสพติด หมายถึง การเสพสารเสพติดโดยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การเสพ การดื่ม กิน สูบ สูดดม หรือนิดเข้าสู่ร่างกาย

การพกพาอาวุธขณะกระทำความผิด หมายถึง การมีอาวุธปืน วัตถุระเบิด อาวุธมีคม อาวุธของแข็งไม่มีคม รวมถึงสิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพ แต่ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะใช้ในการประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ

อาชีพไม่แน่นอน หมายถึง วางงานไม่มีงานทำ และรับจ้างทั่วไป

อาชีพอิสระ หมายถึง การประกอบอาชีพอิสระค้าขายและเกษตรกรรม

อาชีพพนักงานประจำสำนักงาน หมายถึง การประกอบอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท

ความรุนแรงในการกระทำความผิด หมายถึง การที่ผู้กระทำความผิดทำให้ผู้เสียหายหรือเจ้าทุกข์ได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย โดยสามารถแบ่งระดับความรุนแรง 3 ระดับ คือ ความรุนแรงน้อย ความรุนแรงปานกลาง และความรุนแรงมาก

ความรุนแรงน้อย หมายถึง ผู้เสียหายหรือเจ้าทุกข์ไม่ได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย

ความรุนแรงปานกลาง หมายถึง ผู้เสียหายหรือเจ้าทุกข์ได้รับบาดเจ็บทางร่างกายเล็กน้อย หรือได้รับบาดเจ็บทางร่างกายสาหัส

ความรุนแรงมาก หมายถึง ผู้เสียหายหรือเจ้าทุกข์เสียชีวิต